- Wydział Instrumentalny

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW
OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026 / 2027

NAZWA PRZEDMIOTU	Improwizacja
KIERUNEK	instrumentalistyka
SPECJALNOŚĆ	gra na instrumencie
SPECJALIZACJA	organy
POZIOM STUDIÓW	Studia II stopnia

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:

Prof. dr. hab. Roman Perucki
dr hab. Maciej Zakrzewski

ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do samodzielnego tworzenia akompaniamentów i przygrywek do pieśni w oparciu o podstawowe techniki polifoniczne, a także rozwój nabytych wcześniej umiejętności improwizatorskich do celów koncertowych.
W ramach improwizacji student dowiaduje się jak tworzyć proste preludia, toccaty, fugi, partity i inne formy oraz uczy się rozwijać własną wyobraźnię, kreatywność w poszukiwaniu odrębnego, charakterystycznego języka muzycznego.

WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:

Kurs harmonii w zakresie szkoły średniej i akademii muzycznej, studiów I st. (dla organistów).
Kurs kontrapunktu, gry liturgicznej, improwizacji oraz realizacji basso continuo w zakresie akademii muzycznej, studiów I st. (dla organistów). Wymagane jest uzyskanie wpisu na semestr, w którym rozpoczyna się przedmiot – I semestr studiów II stopnia.

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:

Udział w kursach improwizacji organowej, realizacji basso continuo oraz praktyka liturgiczna.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:

- Śpiewnik kościelny ks. J. Siedleckiego
- Śpiewniki chorałowe Kościołów luterańskich
- Perucki R. Improwizacja organowa, Gdańsk 2016
- wybrane przykłady z literatury

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Dupre M. “Methode d’orgue en deux Partie ...”, Leduc, Paris 1927
- Dupre M. “Cours complet d’Improvisation a l’Orgue” Leduc, Paris 1937
- przykłady nutowe improwizacji Pierra Cocherau
- Gerol K. “Lehrgang der Orgel Improvisation”, Haenssler 1990

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:
Absolwent kursu: zna i definiuje podstawowe zasady improwizacji na organach z uwzględnieniem struktury harmonicznej, rytmicznej i formalnej utworu, rozpoznaje podstawowe style improwizatorskie używane w grze na organach w muzyce baroku, klasycyzmu, romantyzmu oraz w muzyce współczesnej, posiada wiedzę na temat repertuaru stylistycznie związanego z muzyką organową, student posiada podstawową wiedzę dotyczącą organów z poszczególnych epok, potrafi rozróżnić instrumenty barokowe, klasyczne, romantyczne i współczesne oraz przypisać do nich odpowiednią stylistykę improwizacji, poprzez indywidualną pracę poszerza wiedzę dotyczącą improwizacji, posiada świadomość zasad akustycznych dotyczących wykonania publicznego w różnych pomieszczeniach (K_W01, K_W02, K_W04, K_W07, K_W08, K_W13, K_W15)
EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:
Absolwent kursu: umie efektywnie wykorzystać wiedzę nabytą na wcześniejszych etapach edukacji związaną z harmonią praktyczną, basso continuo, improwizacją oraz grą liturgiczną, posiada umiejętność wykorzystania swojej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w zakresie improwizacji na organach, potrafi improwizować używając różnych technik improwizatorskich, z uwzględnieniem struktury harmonicznej, rytmicznej i formalnej utworu, potrafi improwizować w różnych stylach i gatunkach, dysponuje umiejętnością tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych zgodnych z zasadami wykonawstwa w danej epoce, wykorzystując swą kreatywność potrafi dobierać właściwą rejestrację, zgodną z założeniami stylistycznymi improwizowanego gatunku, potrafi świadomie improwizować we własnym stylu, bazując na dokonaniach artystycznych twórców minionych epok (K_U01, K_U02, K_U15)
EFEKTY UCZENIA SIĘ - KOMPETENCJE SPOŁECZNE:
Absolwent kursu: jest w pełni kompetentnym i samodzielnym artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności, - posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych, oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury, - w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną (K_K01, K_K02, K_K12)

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	I
wymiar godzin:	15	ilość pkt. ECTS:	2,5
rodzaj zajęć:	ćwiczenia	sposób zaliczenia:	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:
Program zajęć obejmuje naukę tworzenia prostych form imitacyjnych tj. kanon, inwencja 2-gł., ekspozycja fugi 3 i 4-gł. a także realizację swobodnej fantazji w stylu dowolnym
METODY DYDAKTYCZNE:
Zajęcia prowadzone w grupie 2-3 osobowej, praca przy instrumencie, tworzenie i naśladowanie określonych form polifonicznych, różnych stylów.
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:
Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii

Muzycznej w Gdańsku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach oraz systematyczna praca. W ramach egzaminu student prezentuje improwizacje w formie: kanonu (w 3 różnych tonacjach), inwencji 2 gł. (w 3 różnych tonacjach), ekspozycję fugi 3 i 4 gł. (w 3 różnych tonacjach) oraz swobodną fantazję w stylu dowolnym (na temat 3 różnych pieśni kościelnych).

semestr przedmiotu:	II	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	II
wymiar godzin:	15	ilość pkt. ECTS:	2,5
rodzaj zajęć:	ćwiczenia	sposób zaliczenia:	egzamin

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:
Program zajęć obejmuje improwizację w dowolnej formie oraz dowolnym stylu na temat pieśni, a także improwizację w formie ostinatowej np. passacaglia ciaccona.
METODY DYDAKTYCZNE:
Zajęcia prowadzone w grupie 2-3 osobowej, praca przy instrumencie, tworzenie i naśladowanie określonych form polifonicznych, różnych stylów.
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:
Semestr kończy się egzaminem w obecności komisji. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu w terminie do zakończenia zajęć dydaktycznych. Szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminów i oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest obecność na zajęciach oraz systematyczna praca. W ramach egzaminu student prezentuje improwizacje w formie ostinatowej (passacaglia lub ciaccona – w 3 różnych tonacjach) oraz swobodną fantazję w stylu dowolnym (na temat 3 różnych pieśni kościelnych).